

Posudek vedoucí bakalářské práce

Kateřina Pálová: Střední paleolit – významný mezník ve vývoji kultury

Bakalářská práce Kateřiny Pálové má 49 stran textu a 34 celostránkových obrázků připojených za vlastním textem. Rozsah 34 tiskových stran se rovná 111 normostranám.

Práce je rozdělena do sedmi kapitol a připojený seznam použité literatury, čítající 107 položek.

V úvodní kapitole autorka deklaruje celkový záměr práce. Poukazuje na potřebu vysvětlit střední paleolit jako významnou epochu ve vývoji rodu *Homo*, bez níž by byl vývoj lidstva a jeho kultury ochuzen. S tím souvisí i chápání neandrtálců nejen jako kulturních tvůrců, ale i lidského poddruhu (*Homo sapiens neanderthalensis*), nadaného rozvinutým myšlením, představivostí, schopností komunikovat a plánovat svou činnost, starat se o slabé a nemocné atd.

Ve 2. kapitole stručně charakterizuje střední paleolit jako takový, jeho zařazení do vývoje přírody kvartéru a dělení na jednotlivé fáze, včetně charakteristik základních archeologických kultur a jejich nejdůležitějších středoevropských nalezišť.

Kapitola 3 je věnována středopaleolitické kamenné štípané industrii i dalším artefaktům, např. dřevěným oštěpům, nástrojům z parohu atd. Stručně pojednává o kamenné surovině i technologii výroby kamenné štípané industrie a její typologii.

Další kapitola je věnována vývoji člověka, jeho druhů a poddruhů, které v Evropě vedly ke vzniku neandertálců. Podrobně popisuje historii prvních nálezů neandertálců, zejména objev v Neanderově údolí u Düsseldorfu a stručně charakterizuje celkový vzhled těchto lidí a zajímavým způsobem probírá složitou otázku konce jejich evoluce.

Další dvě kapitoly (5. a 6.) autorka věnovala nálezům a problematice sídlišť a sídelních struktur a dokladům po pohřbívání. Těmto základním fenoménům středopaleolitické kultury věnuje K. Pálová pečlivou a poučenou pozornost. V těchto kapitolách dosti podrobně charakterizuje nejdůležitější nálezy a zajímavým způsobem je komentuje a vyvozuje obecné závěry. Tyto kapitoly patří k nejlepším v její předložené práci.

Nejdůležitější nálezy, jak sídlištní tak funerální jsou představovány poměrně podrobně a do hloubky, z čehož je patrné, že autorku mimořádně zaujaly. Zvláštní pozornost je navíc věnována moravským kosterním pozůstatkům neandertálského člověka.

Závěrečná kapitola je psána v duchu víry v možnost poznání a pochopení kultury našich dávných předků i víry v schopnost současného vědeckého poznání zbavit se předsudků a mýtů jakkoliv dlouhodobě zakořeněných.

Bakalářskou práci Kateřiny Pálové lze považovat za velmi dobře zvládnutou, což je nutné ocenit při takto široce pojatém tématu. Jej text je napsán dobrou češtinou, je jasný, výstižný a navíc v záhlaví jednotlivých kapitol doplněný o skvělá upozornění na následující probíranou problematiku.

Po stránce úpravy je práce podána přehledně a celkově působí uspořádaně a texty jednotlivých kapitol jsou na sebe vázány v logickém sledu.

Práci doporučuji k jednoznačnému obhájení. Navrhuji výslednou známku 1 a udělení 50 kreditů.

Kvílice 5.6. 2007

PhDr. Ivana Fridrichová-Sýkorová, Ph.D.